

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Küresel iklim değişikliği ile birlikte su sorunu giderek daha büyük bir problem haline gelmektedir. İçme ve sulama suyu konusunda yeterli bilincin oluşturulması gerekmektedir. Su kaynaklarının hızla tüketilmesi, kuruyan dereler, göller ve çekilen yeraltı suları bu durumun en somut göstergeleridir. Küresel iklim değişikliğinin etkileri açık bir şekilde görülmesine rağmen, geniş kesimlerin bu sorunun farkında olmadığı da söylenebilir.

Su planlaması yalnızca kamu kurumlarının değil, tüm bireylerin ortak sorumluluğundadır. Ancak, toplumun bu bilince erişmesi ve sorunu sahiplenmesi için kamunun, planlı ve geleceği sahiplenen çalışmalar yaparak bilinçlendirme faaliyetlerini yaygınlaştırması gerekmektedir. Yağmur ve kar yağışı su sorununu tamamen çözmemekte, düzenli bir mevsim etkisi oluşmamaktadır. Bu nedenle suyun bilinçli, tasarruflu ve israf edilmeden tüketilmesi hayati öneme sahiptir. Baraj doluluk oranları içme suyu açısından kritik olsa da, biriken suyun tüketimle hızla azaldığı ve risk oluşturduğu unutulmamalıdır. Tarım alanlarında ise özellikle yeraltı sularının tüketimi hızla artmaktadır. Orta Anadolu tarımı büyük oranda yeraltı sularına bağımlı olup, bu suların her geçen yıl daha da derine çekildiği bilinmektedir.

2021 yılında Bakanlığın yaptığı açıklamaya göre, yalnızca Konya Kapalı Havzası'nda 175 adet belirlenen obruk bulunurken, ülke genelinde tahmini olarak 250 civarında obruk olduğu ifade edilmiştir. Farklı kaynaklarda bu sayının 650'ye ulaştığı belirtilmektedir. Obruk oluşumları tarım alanlarının yok olmasına neden olmakta, su ve tarım yönetimi konusunda ciddi sorunlar yaratmaktadır. Özellikle salma (vahşi) sulama yöntemlerinden bir an önce vazgeçilmesi gerekmektedir. Türkiye'de yeraltı sularının çıkarıldığı kuyuların yüzde 95'inin ruhsatsız olduğu belirtilmektedir. Ruhsatsız su kuyularının varlığı, salma sulama yöntemlerinin yaygın olarak kullanılmasına neden olmaktadır. Bankalar, modern sulama sistemleri için kredi desteğini yalnızca ruhsatlı kuyulara vermektedir. Bu nedenle, ruhsatsız kuyular modern yöntemlere erişememekte ve daha fazla su tüketildiğinden yeraltı suları hızla azalmaktadır. Kaçak kuyuların modern sulama sistemlerine geçişini sağlayacak teşvik mekanizmalarının oluşturulması gerekmektedir. Aksi halde, bölgesel su sorunları giderek büyüyecektir.

Suyun tüm canlılar için hayati önemi bulunmaktadır. İçme suyu kaynaklarının azalması, suya erişimi daha da zorlaştıracaktır. Bilim insanlarının yaptığı hesaplamalara göre, su sorunu önümüzdeki 30-40 yıl içinde daha da derinleşecektir. Artan nüfus ve gıda talebi karşısında, sulu tarımın önemi giderek artmaktadır. Bu sürecin doğru yönetilmesi bir zorunluluktur. Kuraklık nedeniyle kuru tarımda verim ciddi oranda düşmekte, biçerdöverlerin bile tarlalara giremediği durumlar yaşanmaktadır. Sulu tarım yapıldığında ise verimlilik kat kat artmaktadır. Bu nedenle, su kuyularının doğru kullanımı için yeni düzenlemeler yapılmalı, modern sulama sistemlerine geçiş teşvik edilmelidir. En az 20 yıldır fiilen kullanılan ruhsatsız kuyular bulunmaktadır ve bu kuyuların modern sulama sistemlerine geçişi için uygun kredi olanaklarının sağlanması gerekmektedir.

Ayrıca, sarnıç yönteminin farklı bölgelerde uygulanması, yeraltı sulama barajlarının yapılması, çatı sularının toplanması ve gri suyun doğru yönetilmesi gibi alternatif yöntemlerin devreye alınması gerekmektedir. 1989 yılında Devlet Su İşleri tarafından, Kızılırmak üzerinden Fırat'ın bir kolunun İç Anadolu'ya getirilmesi planlanmış ancak yüksek maliyet nedeniyle proje iptal edilmiştir. Eğer bu proje hayata geçirilmiş olsaydı, yeraltı suları bu kadar hızlı tükenmemiş olacaktı.

Günümüzde ise yeryüzüne doğrudan çıkan ve denizlere akan tüm su kaynaklarının korunması ve tarımda kullanılması sağlanmalıdır. Kuruyan göller ve dereler, derine çekilen yeraltı suları dikkate alındığında, içme ve sulama suyu için her kaynağın dikkatli yönetilmesi şarttır.

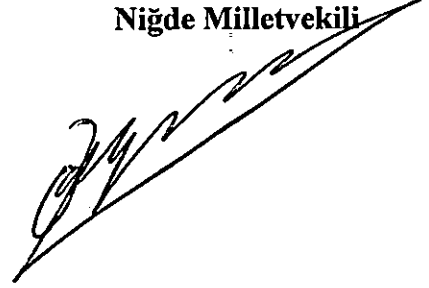
Küresel ısınmanın etkileriyle birlikte mevsim değişiklikleri de giderek daha belirgin hale gelmektedir. Su israfından kaçınılmalı ve su kaynakları doğru yönetilmelidir. Su kaynakları kaybolduğunda geri getirilmesi mümkün olmayacaktır. Toplumun su yönetimi konusunda bilinçlenmesi ilkokul seviyesinden başlamalı ve her kesime yayılmalıdır. Suyun korunması yalnızca kağıt üzerinde düzenlemelerle veya birkaç konferansla sağlanamaz. Daha sıkı tedbirler ve daha geniş çaplı bilinçlendirme faaliyetleri yürütülmelidir. Su planlaması ve öngörüsü, kamu kurumlarından özel sektöre ve bireylere kadar her kesime yayılmalıdır. Sanayi kaynaklı kirlilik nedeniyle pek çok dere ve akarsu, içinde canlı yaşanamaz hale gelmiştir. Su kaynaklarının korunması, gelecek nesiller için yaşamsal bir zorunluluktur.

Bu çerçevede, içme ve sulama suyu konusunda mevcut durumun değerlendirilmesi, yapılan ve yapılması gereken çalışmaların belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98, İçtüzüğü'nün 101,102 ve 103'üncü maddeleri gereğince TBMM Genel Kurulu'nda Genel Görüşme açılmasını saygıyla arz ve talep ederiz.

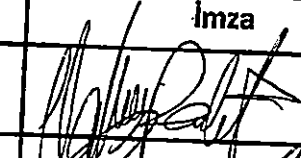
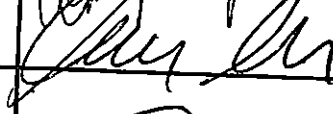
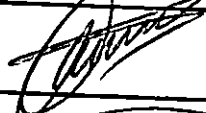
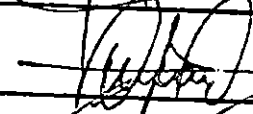
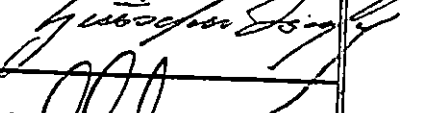
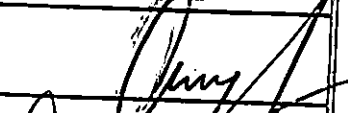
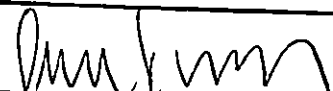
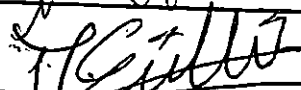
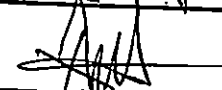
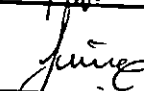
Saygılarımla. 03.03.2025

Ömer Fethi Gürer

Niğde Milletvekili

1088 Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Mahir POLAT	İzmir	
Ali Fozul KASAP	Kütahya	
R.İ. T. NALBANTOĞLU	İzmir	
Serkan Sarı	Balıkesir	
Veddi R. İbrahim	Kırklareli	
Aziz Berber	Bartın	
Öğün ÖZYILMAZ	Gaziantep	
Ali ÖZTUNÇ	Kahramanmaraş	
GÜRSEL EROL	Elaazığ	
Orhan SENER	Adana	
Ali KANARBA	İstanbul	
Akın Yaman	Ankara	
Tahsin BEKAR	Yalova	
Melih Meriç	Gaziantep	
Tekker Aker	Bolu	
Erim Karakul	Aydın	
Jale Nurdilloğlu	ESKİŞEHİR	
Nail CİLER	Kars	
Nurhayat Altınakay	Bursa	
Semra DİNGER	Ankara	

Mahmut Tanrı / Samsun

